

Többslet és hiány a beruházási mérlegben

A Beruházási Bank igazgatójának nyilatkozata

Másfél hónapja munkálkodunk már második öt éves tervünk utolsó esztendeje tervfeladatainak megvalósításán. Év eleji tennivalóink közé tartozik az előző esztendő munkájának értékelése. Már ismerjük megyénk ipari, mezőgazdasági termelésének tavalyi tényszerűségeit. Beruházási tevékenységünk számvetése is elkészült. Erről kértünk tájékoztatást Kutián Rezsőtől, a Magyar Beruházási Bank Csongrád megyei igazgatójától.

— A korábbi esztendőkhöz mérten vállalatunk, intézményeink jobban készítették elő a tavalyi beruházást. Ennek ellenére sem értük el az 1963. évi tervteljesítés szintjét. Ismeretes, hogy akkor mindössze néhány százalékos volt a lemaradás, most viszont csak 90 százalékos teljesítményről számolhatunk be. Az építőipar még jobban elmaradt: 66,9 százalékos ért el. Ha mindehhez hozzátesszük, hogy 1964 decemberében szinte egész hónapban zavartalanul dolgoztak építőipari vállalatok, az előző évben pedig a hideg miatt akadózott a munka, a szállítás, még szembetűnőbb az elmaradás.

A két nagy csoport, a minisztériumi, valamint a tanácsai beruházások közül az előbbiekben értünk el jobb eredményt Csongrád megyében. A tanácsai beruházások teljesítése csak 85,8 százalékos, az építőipari tevékenység itt is ez alatt maradt.

Legjobb a vegyipar

— A minisztériumi beruházások között a vegyiparban jelentős a túlteljesítés, 7,5 százalékkal haladta meg a tervet. Érdekes, hogy az építőipar ebben az ágazatban 133 százalékkal teljesítette tervét. Ez a gumigyár építésében elért sikerekből származik, ahol 12 millió forinttal ruháztak be többet. Ezzel az egyes gépek hamarabb kezdhették meg a próbagyártást, sőt az üzemszerű termelést is. Az év utolsó hónapjában 3 millió forint értékű árut adott népgazdaságunknak idő előtt a szegedi gumigyár.

Számottevő teljesítést ért el az építőipar saját minisztériumi beruházásainak megvalósításában is. A Csongrádi Csőszerező Vállalatnál a tervezettnél 1,5 millióval használták fel többet. Ennek azonban komoly szépséghibája van: a tervezett költséget ennyivel túllépték. A beruházás tehát drágábban valósul meg. Ellenben a szegedi cementrelé állomásnál elért túlteljesítés pozitív. Ezzel elősegítették az építőipar technológiájának tökéletesítését, a nehéz fizikai munka gátlását.

— Említésre méltó — folytatta Kutián Rezső elvtárs — az Élelmiszeripari Minisztériumhoz tartozó munkák eredménye. Itt az építőipar 4 százalékkal teljesített többet a tervezettnél. Ezzel a túlteljesítéssel két exportáló vállalat tevékenységét mozdította elő. Jelenlét a szentesi baromfifeldolgozó, s a Csongrád Megyei Húsipari Vállalat beruházásainál elért túlteljesítés.

A hiánylista

— Az állami gazdaságok építkezésében, s az Egészségügyi Minisztériumhoz tartozó beruházások megvalósításában is teljesítette kötelezettségét az építőipar. A könnyűipari beruházásokkal viszont nem dicsekedhetünk. Számottevő a lemaradás a textilművek építésénél. Itt nem kapták meg időre a szükséges berendezéseket, a többi között egy komplett nyújtóművet, elmaradtak a szövődei gépek szerelésével, nem készült el a tervezett időre a távfűtési berendezés és a termálkút vízáramlásának hasznosításához szükséges gázkiválasztó berendezés.

A nagylaki beruházás megvalósításánál, annak ellenére, hogy több gépi be-

rendezést előbb szállítottak, 8,5 millió forint értékű a lemaradás. Az építőipari munkában ennél jóval több az adósság, 9,6 millió forint. Itt a nagycsarnok, a tisztító üzemrészt, a szociális épületek és a kazánház építésében, szerelésében jelentős a lemaradás.

A beruházások hiánylistáján tartják nyilván a bankban a Tisza Állami Áruház 4,5 millió, a József Attila Tudományegyetem kollégiumának 5,3 millió, s a Nehézipari Minisztérium néhány beruházásának nagyobb értékű lemaradását.

Szigorúbb gazdálkodás

Az idei beruházásokról szólva hangsúlyozta Kutián Rezső elvtárs, hogy Csongrád megyében is sokkal szigorúbb gazdálkodást valószínűleg meg. Már a januári tevékenységet is ez a nagyobb szigorúság jellemezte. A bank a népgazdaság ér-

dekének megfelelően első sorban az elmúlt évi adósság törlesztését szorgalmazza. Emellett természetesen az ideje befejezésre tervezett beruházások megvalósítására igyekeznek összpontosítani az erőket. Szeretnék elérni, hogy az áthúzódo beruházások 1965-re tervezett készletét fokát is elérjék.

Ezt segíti majd a szigorúbb gazdálkodás, ami a többi között azt is jelenti, hogy csak olyan új beruházások megvalósítását kezdhetik el vállalatok, amelyeknek már 1964 decemberében készen álltak a tervdokumentációi, szerepeltek a népgazdasági vagy a helyi tervekben, rendelkezésre áll a pénzügyi fedezet és a kivitelezéshez szükséges építőipari kapacitás.

— E kötelezettségek alól indokolt esetben csak a mezőgazdasági, a vízügyi, a közlekedési és a lakásépítési beruházások mentesülhetnek.

A PÁRTSZERVEZET JAVASLATÁRA

Nyílt hét az iskolában

Több és eredményesebb családlátogatás

Ha a számszerűségeit nézzük, akkor keveset lehetne a Gagarin Általános Iskola tantestületében a párttagok számát. Úgyisintén a szomszédos Móra Ferenc Általános Iskolában is. E két móravárosi, kifejezetten külvárosi iskola kommunizmusának erejét azonban megsejtszörözték a tennivalók. Ezekből kivesszük részüket a párttagok pedagógusok is. A tanítási napok és órák újabb és újabb részproblémákat hoznak felszínre a nevelésben és oktatásban, illetve régebbiek variálódnak, ismétlődnek. Az élet által diktált követelmények nőnek, miközben a kimenő nyolcadikos osztály helyébe új elsősök jönnek, s ez ismétlődik évről évre.

Család és iskola

Ha az iskola és a szülői ház kapcsolatában teljes lenne a harmónia, akkor nem kellene sokszor olyan keményen megdolgozniuk a pedagógusoknak a jobb tanulmányi eredmények eléréseért, főleg azok megtartásáért. Az iskola munkája a gyerek otthoni környezetére is épül, a családi kötelezettségekre, a szülői felelősségre. Ezekről beszélgettünk a Gagarin Általános Iskolában Waldmann Béláné párttitkárral és Kovács Alajos igazgatóval.

A pártszervezet kezdeményezésére a második felév óta lényegesen a módosítottak a tanulók családjának rendszeres látogatásán. A családlátogatás eddig is afféle környezettanulmány is volt a Móravárosban tanító pedagógusoknak. Ezután még inkább azzá teszik oly módon, hogy a sok-sok, számszerűn 450 család életéből a közös és pozitív vonásokat, úgyisintén a rendellenes, negatív jelenségeket megismerjék a tantestülettel. Külön időbe és fáradságába ez nem kerül senkinek, viszont az azonos osztályban tanító pedagógusok mindegyike tudni fogja, hogy melyik tanítványa szüleihez hogyan kopogtasson be, neki segítenek-e, avagy neki kell segítenie.

Alaptalan restellkedés

Waldmann Béláné elmondotta, hogy a külvárosban lakó családokban több anyja marad otthon a háztartásban, mint egyes belvárosi részekben. Ennek arányában viszont ez nem tükröződik kellőképpen az osztályzatokban, a gyerek iskolai és otthoni munkájának ellenőrzésében, általában tanulmányi eredménye figyelemmel kísérésében. Vannak szülők, akik kezdettől fogva azért nem érdeklődnek gyermekük ta-

nulmányi eredménye iránt, mert a legelső rossz jegyekenél restellkedtek benyitni az iskolába segítséget kérni és adni.

S ez a „restellkedésük” azóta is tart. Az iskola pártszervezete és igazgatósága sokat vár a kiegészítést, valószínűleg az alaposabb, mindenre kiterjedő családlátogatásoktól a gyermek- és ifjúságvédelemben is. Ahány család, annyi környezettanulmány áll majd az iskola rendelkezésére, hogy a következő évek nevelési, oktatási terveit még realitásabb alapokra tudják fektetni.

Szülők az órán

A Móra Ferenc Általános Iskolában úgynevezett nyílt tanítási hét megrendezését javasolta a pártszervezet. Dubai Józsefné párttitkár és Takó Tibor igazgató sokat várnak ettől az új módszertől, amely ugyancsak az iskola és a szülői ház kapcsolatának megerősödését szolgálja. Szülők akadémiája címmel korábban ebben az iskolában rendeztek olyan elő-

Négy év alatt 40 ezer új lakás Budapesten

A felszabadulás évfordulójára elkészült a főváros fejlődésének „eredménylistája” az öt éves terv első négy évéről. A mérlegből kitűnik, hogy a négy esztendő alatt Budapesten 40 ezer új lakás épült, s ezekben összesen 120 ezer lakos jutott

Apró Antal hazaérkezett Berlinből

Apró Antal, a Minisztertanács elnökhelyettese, aki mint a KGST Végrehajtó Bizottságának soros elnöke, Berlinben részt vett Bruno Leuschnernek, a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsa elnökhelyettesének, az NDK volt KGST képviselőjének temetésén, hétfőn este visszaérkezett Budapestre.

KGST állandó bizottság tanácskozása

Pozsonyban hétfőn megkezdte tanácskozását a KGST kölaj- és földgázipari állandó bizottsága. Az ülés szak munkájában Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, a Német Demokratikus Köztársaság, Románia és a Szovjetunió küldöttsége vesz részt. A napirenden a tudományos munkák koordinálásának kérdése szerepel a közalapjain területén.

adásokat, amelyeket mindig más-más tanár tartott mindennap előforduló nevelési problémákról és azok megoldásáról. Sajnos, többnyire azok a szülők látogattak ezeket a rövid és mindenki számára közérthető előadásokat, akiknek a gyermekével különösebb probléma sem a tanulásban, sem a magatartásban nem volt.

A nyílt tanítási héten bármely szülő beülhet gyermeke osztályába. Gyönyörködhet vagy kesereghet fia vagy lánya feleletein, az órák közti szünetekben figyelemmel kísérheti magatartását, viszonyát tanuló társaihoz. A tapasztalatokat természetesen utána megbeszélheti a szaktanárokkal, osztályfőnökkel. Az iskolai munka iránti egyhuzsi szülői édeklődés is alapját képezheti a gyermek további fejlődésének. Az eredmények és hibák kölcsönös feltárása szülő és pedagógus között létrehozhatja azt a jó viszonyt, amely nélkül ma már nem lehet meg sem az iskola, sem a szülői ház.

L. F.

A tettek emberei

„A szocialistabrigád-mozgalom arra való, hogy segítségével behozzuk a lemaradást.” — „Ha minden feltétel adva volna, nem kellene verseny.” Mindkét vélekedést egy-egy vállalat vezetőjének a szocialistabrigád-mozgalomról vallott nézeteként idézték a felszólalók az egyik tanácskozáson. Ez a szemlélet természetesen nem általános, de sajnos sok helyen még mindig fellelhető, s eszerint foglalkoznak a brigádokkal. Könnyen mozgósítható erőtartalomnak tekintik őket, szellemi értékeiket pedig alig ismerik, alig hasznosítják.

A szocialistabrigád-mozgalom — a korábbi munkaversenyektől eltérően — új alapokra épült, amelyben nagyobb jelentősége van az egyén szerepének, többirányú alkotókedve fokozásának. Tehát a régi szemlélettel kiterjedésíteni, fejleszteni, minden értékét hasznosítani nem lehet. Helyenként mégis a régi szemlélet kísért. „Hátiridőre teljesítjük a tervet”; „A munkafegyelmet javítottuk”; „A selejtet csökkentjük” — se szeri, se száma az ilyen bejegyzéseknek a brigádnaplókban. Vannak brigádvezetők, akik érzik, hogy valami nincs rendjén, s arról panaszkodnak, hogy „megszokottak vállalásaink, nincs előttünk perspektíva”. — Egy küldött így fogalmazott: „Azt vállaltuk, amit egyébként is el kellene végeznünk, s minden lelkesedésünkkel azon vagyunk, hogy munkaköri kötelezettségünknek eleget tegyünk.”

Annak a munkának a pontos és lelkiismeretes elvégzése, amelyért a szocialista brigádok tagjai is kapják fizetésüket, mindenkor első helyen kell állnia a vállalt és teljesített kötelezettségek között. Enélkül minden egyéb tevékenység értékét vesztené. De az nem lehet sem az egyetlen, sem a legfőbb termelési, gazdasági vállalat, hiszen ebben az esetben hol az a plusz, amely tulajdonképpen szocialistává teszi a brigádot?

Ma már a termék sarkpontja általában nem a mennyiség, hanem a minőség, a gazdaságosság és a termelékenység. E feladatokat a hagyományos hajrával nem is lehet teljesíteni. Korszerű üzemszervezés kell, hibátlan műszaki előkészítés, jó technológia és hatékony műszaki fejlesztés, vagyis sokoldalú elemzés és műszaki megalapozottság. Mindez a vezetés színvonalának függvénye. Tehát összetett, nehéz feladatokkal kell ma a gazdasági vezetőknél szembenézniük. Am, ha ezzel egyetértünk a kérdés önmagától adódik: miért nem osztják meg a jelenleginél jobban az ilyen jellegű gondjaikat is a kollektívával, különösen a kollektíva élen járóival, a szocialista brigádok tagjaival? Segítséggel a gyakran leküzdhetetlennek látszó nehézségeket is sikeresen túlúthatnánk, s a

brigádok is érezhetnék, hogy teljesítik eredeti hivatásukat —, amiért mindenekelőtt megérdemlik a szocialista jelzőt — a nagyobb közösség érdekében önzetlen tettekben megnyilvánuló szolgálatát.

Az erre irányuló szándékuk mellett legtöbb esetben a tudásuk és a tapasztalatuk is megvan hozzá. A mozgalom megindulása óta az állami oktatásban résztvevők száma tízszeresére emelkedett. Ma már sokan közülük technikumban járnak azok, akik hat évvel ezelőtt azt vállalták, hogy befejezik az általános iskolát, és egyetemre azok, akik akkor vágtak neki a középiskolának. A szocialistabrigád-mozgalom immár túljut az „általános iskolás” fokon. Eredményes lehetne például az újítómozgalmat szerves részévé tenni a szocialistabrigád-mozgalomnak. Az újítások átlagos bevezetési ideje ma még túl hosszú. Miért ne vállaltatnák tehát a brigádok az újítások gyors elterjesztését? Ez igazán nem lenne megszokott „perspektíva nélküli” vállalat. Ugyanígy az sem, ha például kooperációs szövetséget kötnek a gépiparban az öntők, a forgácsolók és a szerelők szocialista brigádjai. A textiliparban pedig az alapanyaggyártó és a feldolgozó üzemek dolgozói.

Természetesen mindez nem receptként szolgál, hanem csupán annak érzékeltetésére, hogy milyen igényeket és lehetőségeket lehetne bátrabban a szocialista brigádok elé állítani. Az idei tennivalókat illetően, az első lépésként az látszik gazdasági egység mindenkor feladatát részletesen ismertetik a szocialista brigádokkal. Ha feladatok és a követelmények már félreérthetetlenül tisztázottak, akkor a brigádok dolgozói, hogy erejük és képességük figyelembevételével eldöntsék, mit, mikorra, és milyen feltételek mellett vállaltanak. Ha a vállalat tervét jelentő nagy program így kerül szinte „testre szabva” lebontásra, ha minden szocialista brigád tudja pontosan, hogy mi az a plusz, amelyet tőle várnak, akkor bizonyosnak látszik: menet közben szak és ezrek vigyázzák majd éberan a vállalatok, üzemek zavartalan munkáját, s mindenkor ott állnak a műszaki vezetők mellett cselekvésre, segítségre készen.

A szocialistabrigád-mozgalomban rejlik erős hasznosítása természetesen a brigádtagnak is múlik. Évekkel ezelőtt joggal mondták rájuk: nyugtalan emberek. Mindig újat, mást, jobbat, többet akarnak türelmetlenül. Hát legyenek nyugtalanok!... Igényeljük a vezetőktől, hogy megosszák velük gondjaikat, s ne nyugodjanak addig, míg magukhoz illő, teherbírástuknak megfelelő feladatokat nem kapnak. Szocialista módon élni, tanulni, dolgozni — akik elkötelezték magukat ennek a szolgálatára, azok nem nézhetik tétlenül, ha valaki nem boldogul munkájával — még akkor sem, ha senki nem hívja őket segítségül.

(G. F.)

Tudományos együttműködés

A Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiája közötti együttműködés 1965 —66. évi munkatervének aláírására hétfőn Budapestre érkezett Sz. A. Szárkiszov akadémikus, a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiája elnökségének tagja, és V. G. Zaharova, az Orvostudományi Akadémia külügyi osztályának helyettes vezetője.